

Sociálně rizikové chování

- poruchy příjmu potravy
- záškoláctví
- přísně ekologický způsob života
- sexbyznys
- sebevraždy a sebepoškození
- workoholismus
- násilné chování
- sexuálně rizikové chování
- politický radikalismus
- závislostní chování

Za určitých okolností tak lze označit vše z výše uvedeného, protože za rizikové chování považujeme *“takové vzorce chování, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost”*.

A ze všeho již prezentovaného je zjevné, že sociální vyloučení i život v sociálně vyloučených lokalitách je se sociálně rizikovým chováním těsně provázán. Sociální rizika jsou tématem, které je společné všem blokům, které jsme prezentovali a prezentovat budeme. Nezřídka je možné je považovat za metaforu našich představ o sociálním vyloučení. Často je těžké určit, co je příčina a co je následek, i zde můžeme hovořit o začarovaném kruhu:

Rizikové chování jako příčina vyloučení: Jedinec, který se opakovaně dopouští kriminality nebo zneužívá návykové látky, může ztratit zaměstnání, narušit rodinné vztahy a postupně se ocitnout v sociálně vyloučené situaci. Typicky např. přerušování původních sociálních vazeb po výkonu trestu odnětí svobody.

Sociální vyloučení jako příčina rizikového chování: Lidé, kteří dlouhodobě žijí v prostředí s omezenými možnostmi (např. v chudobě, bez přístupu ke kvalitnímu vzdělání či zdravotní péči), mají zvýšené riziko, že sáhnou po návykových látkách, vstoupí do neformálních a někdy i kriminálních skupin, nebo přijmou sebedestruktivní vzorce chování jako strategii přežití.

Faktory ovlivňující vztah mezi rizikovým chováním a sociálním vyloučením lze rozdělit na skupiny:

Individuální: osobnostní charakteristiky, odolnost vůči stresu, schopnost zvládat zátěž.

Rodinné: stabilita prostředí, podpora rodičů, přítomnost pozitivních vzorů.

Sociální: dostupnost vzdělání, možnosti zaměstnání, podoba sociálních sítí a komunit.

Společenské: míra stigmatizace, politika státu, kvalita sociálních služeb, obecné postoje společnosti.

My se v následujících řádcích budeme zabývat třemi oblastmi, které lze za sociálně rizikové považovat a současně jsou často nahlíženy jako typický znak života v sociálně vyloučených lokalitách: sexbyznys, závislostní chování a kriminalita.